

Georg S. Geils prædiken 8. søndag efter trinitatis

Taler

Georg Seeberg Geil
Biskop

Sted

Budolfi Kirke, Aalborg Domkirke

Omstændigheder

En præcis datering af prædikenen kendes ikke, hvorfor prædikensamlingens udgivelsesår (1985) er angivet som dato.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 7, vers 22-29

1

Guds moderlige omsorg

5 Et jødisk visdomsord siger: »Hvorfor blev mennesket skabt på skabelsens *sidste* dag? Jo, det skete, for at man, når indbildskheden tager et menneske, så kan sige: Selv myggen gik forud for dig, da Gud skabte.«

10 Det indbildske menneske. Mennesket, der samtidig *er* kronen af alt skabt. Mennesket, der som intet andet bærer Guds signatur på sit sind og på sin krop. Mennesket, der rummer mer, end det selv véd af. Når hjernen tier stille, fortæller sindets dyb om det – i drømme f.eks. taler underbevidstheden om, hvem netop dette menneske er. Da møder man blandt andet angsten – sådan et møde *kan* være lægende; angsten dækker tit over noget, man egentlig er fascineret af, som man har et dybt behov for at tage til sit hjerte...

15

Når et menneske drømmer om sit eget sind og sit eget liv, drømmer det ofte om et hus. Det, der foregår i husets kælder og på loftet, er gerne det mest afgørende. Kælder og loft – det er de steder, andre ikke færdes, og hvor man gemmer det væk, som man ikke viser frem for besøgende i den pæne stue.

20

I teksten, vi læste, taler Jesus om huse. Det er menneskeliv, han taler om. Om huse, der bliver liggende trygt i al slags uvejr – og om huse, der skrider og synker sammen i kaos og undergang.

25

Huse, der skrider – som tyskernes krigsbunkers ved Vestkysten er skredet ned ad

klitsiderne ud i et hav, der er stærkere end menneskers onde opfindsomhed. Huse, der skrider – og over billedet nogle ord af Herren selv, der nok kan tage pipppet fra hvemsomhelst: Gå jeres vej; jeg har aldrig kendt jer!

30

Det er lige før, man kan misunde myggene og ønske, man var en af dem. Ikke bare var der en og anden, man gerne ville stikke – men éns liv var i så fald uforpligtet, og det tog en ende. Dagens tekst kommer så let til at føles som endnu et af dagenes mange krav: det hele er over evne.

35

Nej, siger evangeliet, her er tale om en besked, der er sandere, dybere, varmere end nogen besked, du har mødt blandt mennesker. Evangeliet, også i dag, er en besked, der går midt ind i dine evner – *og* i dine manglende evner.

40

Til syvende og sidst har teksten i dag den dobbelt-besked: Gud spørger ikke efter, hvad du *kan*. Men han spørger efter, om du *ikke kan* undvære Kristi ord.

Han spørger ikke efter, hvad du kan: om du kan tumle dæmoner, og om du kan bringe Hans budskab sådan ud, så folk segner af beundring, om du kan

45

håndtere mirakler og alt muligt andet – alt det duperer ikke Gud, og man kan ikke bruge nogetsomhelst af det til udbetaling på en helgenkappe. Gud spørger ikke efter, hvad du *kan*.

50

Men han spørger efter, om du *ikke kan* – undvære Kristi ord. At bygge som på klippe, siger han, er at høre de ord, jeg her har sagt – og så indrette sig efter dem. At bygge på klippe er at tage mine ord uafkortet alvorlig.

55

Jamen, så ender vi vel igen i kravet, i trusler fra evigheden, i noget der er over evne?

Nej, siger evangeliet.

Teksten i dag er slutningen af den lange Jesus-tale, vi kalder bjergprædikenen.

60

Når han siger, det gælder at indrette sig efter »de ord, han her har sagt«, så er det *den* prædiken, han aktuelt set tænker på.

Og denne bjergprædiken, den rummer – tør vi sige: det *moderlige* ved Gud. Selv når bjergprædikenen stiller krav til os, vil den have sagt: De krav *kan* du ikke

slæbe rundt på – og det *skal* du heller ikke. Der er én, der *har* slæbt dem med sig til Golgata.

70 Det moderlige ved Gud, sagde jeg. Der er en nutidig kunstner, der har malet et betagende billede af nogle mennesker, der er på vej ind i Guds skød for at finde trøst og hvile dér. De mennesker er skildret, så man egentlig knap kan se, om det er spædbørn eller oldinge. Og Gud – man ser en stor skikkelse, men ikke hovedet, og skikkelsens form er sådan, at man både kommer til at tænke på en kvinde og på en mand. Den kunstner har set dybt. Og det er let nok at vrænge
75 ad dem, der i de senere år har omskrevet »Fader vor« til »Moder vor«. Men den ting står i al fald fast, at *har* et menneske på et eller andet punkt nogle erfaringer, der blokerer over for begrebet »mand«, så forstår ingen bedre end Gud selv, om det menneske kalder Gud »mor«, fordi *det* ord bedst befordrer det menneskes billede af den bogstaveligt grænse-løse tålmodighed.

80 Hele bjergprædikenens indhold foldes i grunden ud af dens allerførste sætning: »Salige er de magtesløse (Seidelin'ernes gengivelse), deres er Guds Rige«. Når der siden tales om de sagtmodige, de barmhjertige, de rene af hjertet, de der ikke engang i tanken overtræder det ene eller det andet bud – hvad er vi så andet end
85 netop *magtesløse*. »Deres er Guds Rige«.

Om et menneske har hjemme i samfundets højeste lønramme, eller det har hjemme i Kong Hans Gades Arrest – i sin mors hjerte har det menneske hjemme. Måske allermest i magtesløshedens øjeblikke.

90 Hør nogle ord af dem, der videre kommer i bjergprædikenen: »I må ikke være bekymrede for jeres liv... heller ikke for jeres legeme... Se til himlens fugle... er I ikke meget mere værd end de?... Kan nogen af jer ved at bekymre sig lægge en dag til sine år?... Læg mærke til liljerne på marken – hvis Gud så dejligt klæder de
95 markblomster, der står i dag og svides af i morgen, hvorfor så ikke jer, I lidettroende... Bed, og I skal få. Søg, og I skal finde. Bank på, og I skal blive lukket ind....«

Kan du undvære den besked og den virkelighed, der ligger i de ord?

100

Gud spørger ikke, hvad du *kan* – men han spørger efter, om du *ikke* kan undvære Kristi ord.

105 At hage sig ved de ord er at have bygget hus på klippen.

Og *den* bliver liggende. Meget, vi – mennesker imellem – troede, var klippefast, viste sig at kunne skride. Skuffet tillid føles som et klippeskred. Pludselig følte et
110 menneske livet tungere end døden. Men Guds sind *er*. Om nåden i Guds hjerte gælder det, at »den ej glipper, / om end klipper / og med dem skyhimlen brast«. Guds moderlige omsorg.

Husets beliggenhed – det er alt. På sand eller på klippe – det er det, det kommer
115 an på. Om huset selv er en ombygget jernbanevogn, eller det er hus med sauna og to badeværelser – det er underordnet. I dagens billede betyder husets egen standard ikke noget – spørgsmålet er alene, om bunden bærer.

Du skal ikke have spor travlt med at tage din åndelige temperatur – det er
120 Kristus, Guds ansigt i verden, alt står på. Og han *har* længst sagt god for dig.

Tekstordene i dag talte Jesus ved Galilæa bred. Trolig kunne han dérfra, hvor han stod, se en af de sneklædte tinder, Hermons f.eks. Så vidste han, at noget af det snerene deroppe var kommet hervedfra, fra det lave, fra pytter i Tiberias' gader, plumrede til af barnefødder. Siden tog solen muddervandet og bar det
125 højt, højt op, indtil det klædte fjeldene som sne af en stor hvid flok.

Det er *sådan*, Gud gør. Igen og igen. Han tager det, der er vort, i sin milde hånd. Og så løfter hans grundløse mildhed det op, højere end vi kan nå. Og en dag
130 kroner han – på den ene eller anden måde – alle bønner, alle kampe, alle lidelser.

I hans virkelighed kan vort plummervand blive til den krideste sne. Han løfter. Han bærer. Som klippen bærer den magtesløse.

135 Der er en fortælling af Jesus, som foregår i et hus, der tydeligvis ligger på en klippe.

En kone havde et smykke, ti mønter på en snor. En dag er den ene mønt trillet væk. Formentlig har hun *fået* de ti samlet og sammenhængende af ham, hun
140 holder af – et kærlighedens symbol er de. Da leder hun og fejer hun. Inde i det mørke jødiske hus kan hun ikke se – men pludselig kan hun *høre* mønten. Den klirrer sprødt på det kolde klippegulv. Og da revner al snusfornuft – det kan

145 være sådan et velsignet livstegn, når sådan noget sker! Nabokonerne bliver budt
til gilde. Hvad det koster? Det spørger glæden ikke om. Trolig koster det som to
eller tre af de mønter, omgjort i pengeværdi. Men nu er det smykke, der er
smykket, i behold – hvad gør glæden så ikke i sit uransagelige vanvid!

150 Sådan, sagde Jesus, er Gud, når han får et lille menneske med al dets tillid gemt
inde hos sig i sin nærhed.

Det er Guds moderlige omsorg.

155

Kilde

Manuskript taget fra Georg S. Geil (1985) "Og der blev lys. 25 prædikener", s. 166-170 Poul Kristensens Forlag efter aftale med Georg S. Geils arvinger.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

160

Tags

8. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/georg-s-geils-praediken-8-sondag-efter-trinitatis>

165

170

175

180